

College voor Toetsen en Examens

ZORG EN WELZIJN VMBO

SYLLABUS CENTRAAL EXAMEN PILOT 2016

Versie 4, april 2015

Inhoud

Voorwoord		3
Kern		3
Profieldelen		6
1	Profieldeel Mens en gezondheid	7
P/ZW/1.1	een gezonde maaltijd samenstellen	7
P/ZW/1.2	een maaltijd bereiden en opdienen	9
P/ZW/1.3	informatie geven over een gezonde leefstijl	11
2	Profieldeel Mens en omgeving	13
P/ZW/2.1	kan schoonmaken en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren	13
P/ZW/2.2	textiel verzorgen	14
P/ZW/2.3	baliewerkzaamheden verrichten	16
P/ZW/2.4	informatie geven over aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw die toegankelijkheid en veiligheid bevorderen	18
P/ZW/2.5	voorstellen doen voor het aankleden en inrichten van een fysieke ruimte waarbij het welbevinden van de ander voorop staat	19
3	Profiel Mens en activiteit	20
P/ZW/3.1	een eenvoudige activiteit voor een individu en groep voorbereiden	20
P/ZW/3.2	een eenvoudige activiteit met een individu en groep uitvoeren	21
P/ZW/3.3	een eenvoudige activiteit met een individu en groep afsluiten	22
4	Profieldeel Mens en zorg	24
P/ZW/4.1	ondersteunen bij de persoonlijke verzorging	24
P/ZW/4.2	ondersteunen bij het bewegen	25
P/ZW/4.3	eenvoudige EHBO technieken toepassen	26
P/ZW/4.4	ondersteunen bij vaak voorkomende ziekteverschijnselen	27

Voorwoord

In juni 2013 zijn de zes conceptexamenprogramma's vastgesteld voor de profielen:

- Bouwen, Wonen en Interieur (BWI)
- Produceren, Installeren en Energie (PIE)
- Mobiliteit en Transport (M&T)
- Zorg en Welzijn (Z&W)
- Economie en Ondernemen (E&O)
- Horeca, Bakkerij en Recreatie(HBR)

In juni 2014 zijn voor de 6 genoemde examenprogramma's de versies 2 van de conceptexamenprogramma's vastgesteld.

De conceptexamenprogramma's (versie 2) voor de pilot van 2016 zijn te downloaden op www.vernieuwingvmbo.nl. Deze conceptexamenprogramma's worden beproefd in een pilot waaraan in totaal ongeveer 30 pilotscholen meedoen. De pilotscholen zijn in augustus 2014 in leerjaar 3 gestart met het onderwijs volgens de conceptexamenprogramma's versie 2. Bij de leerlingen van de pilotscholen wordt in het examenjaar 2016 een pilot-profiel cspe afgenomen. Van de concept-examenprogramma's zijn het profielvak en de bijbehorende kerndelen A en B de delen die in het pilot profiel cspe kunnen worden afgevraagd.

Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) geeft in een syllabus een toelichting op het CE-deel van het examenprogramma. Behalve een beschrijving van de exameneisen voor een centraal examen kan de syllabus verdere informatie over het centraal examen bevatten, bijvoorbeeld over een of meer van de volgende onderwerpen: specificaties van examenstof, begrippenlijsten.

Ten aanzien van de syllabus is nog het volgende op te merken. De functie ervan is een leraar in staat te stellen zich een goed beeld te vormen van wat in het centraal examen wel en niet gevraagd kan worden. Naar zijn aard is een syllabus dus niet een volledig en afgebakende beschrijving van alles wat op een examen zou kunnen voorkomen. Het is mogelijk, al zal dat maar in beperkte mate voorkomen, dat op een centraal examen ook iets aan de orde komt dat niet met zo veel woorden in deze syllabus staat, maar dat naar het algemeen gevoelen in het verlengde daarvan ligt. Een syllabus is zodoende een hulpmiddel voor degenen die anderen of zichzelf op een centraal examen voorbereiden. Een syllabus kan ook behulpzaam zijn voor de producenten van leermiddelen en voor nascholingsinstanties. De syllabus is niet van belang voor het schoolexamen. Daarvoor worden door de SLO handreikingen geproduceerd die niet in deze uitgave zijn opgenomen.

In deze syllabi versie 4 zijn de resultaten van de bij de pilotscholen afgenomen enquête over de versies 3 van de syllabi verwerkt.

Deze syllabi gelden voor de kandidaten van de pilotscholen die in het examenjaar 2016 een pilot profiel cspe voor een van deze drie profielvakken afleggen.

Gerard de Gier en Huub Huijs
Projectleiders syllabi profielen beroepsgerichte programma's

.....
College voor Toetsen en Examens

Kern

Een kandidaat kan gebruik maken van de in de 'kern' genoemde kennis en vaardigheden in een (gesimuleerde) uitvoerende beroepssituatie of een daarop voorbereidende scholing. De kennis en vaardigheden zijn gerangschikt in algemene kennis en vaardigheden en professionele vaardigheden. Kennis en vaardigheden worden samen met de persoonlijke eigenschappen ook wel aangeduid als beroepscompetenties. De kern omvat ook kennis en vaardigheden rond loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling.

A. Algemene kennis en vaardigheden

- A1. de Nederlandse taal in opleidings- en beroepssituaties gebruiken;
- A2. informatie op allerlei manieren overzichtelijk en efficiënt verzamelen, ordenen en weergeven;
- A3. voor opleiding en beroep relevante berekeningen uitvoeren;
- A4. plannen en organiseren in een beroeps(opleiding) gerelateerde situatie;
- A5. op systematische en doelgerichte wijze werkzaamheden uitvoeren op basis van een planning met de inzet van vakdeskundigheid en met aandacht voor een zo hoog mogelijke kwaliteit;
- A6. mondeling en schriftelijk rapporteren over uitgevoerde werkzaamheden; onder meer over de planning, voorbereiding, uitvoering proces en de product;
- A7. reflecteren op de eigen werkwijze en op de kwaliteit van het eigen werk;
- A8. samenwerken en overleggen bij het uitvoeren van werkzaamheden;
- A9. werkzaamheden volgens de voorschriften en op een veilige wijze uitvoeren;
- A10. economisch bewust en duurzaam omgaan met materialen en middelen.
- A11. professionele hulpmiddelen gebruiken en hun werking uitleggen;
- A12. hygiënisch werken;
- A13. milieubewust handelen;
- A14. zich aan- en inpassen in een bedrijfscultuur;
- A15. voldoen aan de algemene gedrags- en houdingseisen die gesteld worden aan werknemers in de branche;
- A16. in een (gesimuleerde) beroepssituatie en stage in een bedrijf omgaan met verschillen op basis van culturele gebondenheid en geslacht.

B. Professionele kennis en vaardigheden

De kern van de vmbo sector Zorg en Welzijn bestaat uit drie te onderscheiden maar niet te scheiden aspecten.

- persoonlijk functioneren
- werken met en voor de ander
- werken in de beroepsomgeving

Met de 'de ander' wordt bedoeld: de cliënt, klant, de gebruiker, zorgvrager, hulpvrager.

Persoonlijk functioneren

- B1. het begrip puberteit omschrijven en de kenmerken benoemen: fysiek, psychisch en sociaal;
- B2. het eigen gedragspatroon in relatie tot de ander herkennen [zelfbeeld];
- B3. eigen mogelijkheden en beperkingen weergeven en aangeven hoe en waarin hij zich wil ontwikkelen [zelfontplooiing];
- B4. representatief handelen;
- B5. het begrip levensstijl omschrijven en kenmerken benoemen die horen bij een gezonde en ongezonde levensstijl in relatie tot de beroepspraktijk en gekoppeld aan verschillende leeftijdsfasen.

Werken met en voor de ander

- B6. globaal de kenmerken van verschillende levensfasen herkennen en beschrijven bij fysieke, psychische en sociale aspecten;
- B7. communiceren met de ander;
- B8. een contact aangaan en onderhouden met de ander;
- B9. benoemen en omgaan wanneer interculturaliteit een rol speelt in situaties [diversiteit];
- B10. werken volgens beroepsethiek;
- B11. voedingswaarde en voedingsstoffen inventariseren voor een gezond voedingspatroon en deze kennis toepassen bij het bereiden van een eenvoudige maaltijd voor de ander;
- B12. eerste hulp verlenen in relatie tot de beroepspraktijk;
- B13. kent verschillende ontspanningsactiviteiten en kan deze organiseren en de ander hierin begeleiden en activeren;
- B14. de ander fysiek ondersteunen.

Werken in de beroepsomgeving

- B15. heeft zicht op de ontwikkelingen in de werkvelden Gezondheidszorg, Welzijn, Facilitaire Dienstverlening, Sport & Bewegen en Uiterlijke Verzorging;
- B16. ontwikkelingen op het gebied van ondernemerschap in de sector herkennen en benoemen [ondernemerschap];
- B17. nieuwe technologische ontwikkelingen in de sector herkennen en benoemen [technologische ontwikkelingen].

C. Loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling

De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.

- C1. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties':
  - 1 Wat kan ik het best en hoe weet ik dat? [Kwaliteitenreflectie]
  - 2 Waar ga en sta ik voor en waarom dan? [Motievenreflectie]
  - 3 Waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar? [Werkexploratie]
  - 4 Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo? [Loopbaansturing]
  - 5 Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen? [Netwerken]

- C2. De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen doormiddel van een 'loopbaandossier'.

In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten:

- I. de beoogde doelen
- II. de resultaten
- III. de evaluatie en een conclusie
- IV. welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies

Profieldelen

Kenmerkend voor de beroepen in Zorg en Welzijn (Z&W) is het werken met en voor mensen gericht op fysiek, psychisch en sociaal welbevinden waarbij de beroepsbeoefenaar zelf het belangrijkste instrument is.

Deze elementen karakteriseren de werkzaamheden in de sector en zijn verwoord in het kernprogramma. Het kernprogramma is daarmee een wezenlijk onderdeel van elk profieldeel.

In het CE kunnen de volgende eindtermen uit de kern worden getoetst.

profiel Mens en	algemene kennis en vaardigheden (a)	professionele kennis en vaardigheden (b)
gezondheid	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	5, 6, 9, 11
omgeving	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	4, 6, 7, 8, 17
activiteit	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	5, 6, 9, 13,14
zorg	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	5, 6, 9, 13,14

Eindtermen uit de kern die gekoppeld zijn aan het profiel	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17
Dit zijn eindtermen uit de kern die aansluiten bij C: Loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling	7, 8, 10, 14, 15, 16	1, 2, 3, 7, 8, 10, 15, 16

NB: C1 en C2 komen niet in de opsomming voor.

Reden: Loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling wordt niet in het CE getoetst.

1 Profieldeel Mens en gezondheid

Taak:

Ondersteunen bij activiteiten op het gebied van gezonde leefstijl.

P/ZW/1.1 een gezonde maaltijd samenstellen

De kandidaat kan	BB	KB
1. informatie zoeken en geven over gezonde voeding	x	x
2. informatie zoeken en geven over voedingsgewoonten		x
3. voedingsgewoonten herkennen	x	
4. een gezonde maaltijd samenstellen	x	x

Uitwerking P/ZW/1.1

P/ZW/1.1.1 informatie zoeken en geven over gezonde voeding

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. een voedingswijzer hanteren	x	x
2. gericht informatie bronnen gebruiken Trefwoorden o.a.: digitale bronnen, folders	x	x
3. informatie van etiketten benoemen en uitleggen informatie van etiketten uitleggen en toepassen Trefwoorden o.a.: voedingsstoffen, energiewaarde; calorieën en kilojoules, keurmerken en logo's	x	x
4. uitleggen hoe je met behulp van een voedingswijzer een verantwoorde maaltijd kan samenstellen	x	
5. informatie geven over verschillende diëten, allergieën en intoleranties Trefwoorden o.a.: natrium- en energiebeperkt, energieverrijkt, gluten- en lactosevrij	x	x
6. verschil aangeven tussen allergie en intolerantie		x
7. organisaties noemen die informatie verschaffen rondom voeding Trefwoorden o.a.: voedingscentrum en voorlichtingsbureaus (productschappen van groente, vlees, fruit enz.)	x	x

P/ZW/1.1.2 informatie zoeken en geven over voedingsgewoonten

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. gericht informatie bronnen gebruiken Trefwoorden o.a.: digitale bronnen, folders		x
2. informatie geven over voedingsgewoonten Trefwoorden o.a.: vegetarisme, veganisme, macrobiotiek		x
3. uitleg geven over eetstoornissen Trefwoorden o.a.: anorexia nervosa, boulimia nervosa, obesitas		x

P/ZW/1.1.3 voedingsgewoonten herkennen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. voedingsgewoonten herkennen Trefwoorden o.a.: vegetarisme, veganisme, macrobiotiek	x	
2. eetstoornissen herkennen Trefwoorden o.a.: anorexia nervosa, boulimia nervosa, obesitas	x	

P/ZW/1.1.4 een gezonde maaltijd samenstellen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. met behulp van een voedingswijzer een gezonde maaltijd samenstellen	x	x
2. gezonde voeding voor verschillende doelgroepen kiezen Trefwoorden o.a.: ouderen, kinderen, baby's, sporters	x	x
3. het nut van duurzame voeding aangeven Trefwoorden o.a.: seizoensgroente	x	x
4. een gezonde maaltijd samenstellen rekening houdend met diverse voedingsgewoontes Trefwoorden o.a.: vleesvervangers, convenience food	x	x

P/ZW/1.2 een maaltijd bereiden en opdienen

De kandidaat kan	BB	KB
1. recepten lezen en omrekenen naar aantal personen	x	x
2. een werkvolgorde en planning maken voor de uit te voeren werkzaamheden	x	x
3. tijdens werkzaamheden rekening houden met hygiëne en besmetting	x	x
4. basisvaardigheden toepassen die noodzakelijk zijn voor de bereiding van een maaltijd	x	x
5. materiaal en apparatuur hanteren bij de bereiding van gerechten in de privéhuishouding	x	x
6. gerechten presenteren	x	x
7. schoonmaken en opruimen van de gebruikte materialen	x	x

Uitwerking P/ZW/1.2

P/ZW/1.2.1 recepten lezen en omrekenen naar aantal personen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. een stapsgewijs geschreven recept gebruiken een recept opzoeken en gebruiken Trefwoorden o.a.: rekenen met inhoudsmaten, gewichten en verhoudingen	x	x

P/ZW/1.2.2 een werkvolgorde en planning maken voor de uit te voeren werkzaamheden

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. een stappenplan maken voor het bereiden van een maaltijd een stappenplan en tijdschema maken voor het bereiden van een maaltijd	x	x

P/ZW/1.2.3 tijdens werkzaamheden rekening houden met hygiëne en besmetting

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. regels, voorschriften en procedures rond hygiëne toepassen om mogelijke besmettingsrisico's te beperken Trefwoorden o.a.: first in first out, tht, tgt, conserveren, bewaarvoorschriften, HACCP-voorschriften	x	x
2. bedorven voedsel herkennen	x	x
3. omschrijven en toepassen hoe het bederf van voedingsmiddelen tegengegaan of voorkomen kan worden Trefwoorden o.a.: kruisbesmetting, persoonlijke hygiëne	x	x

P/ZW/1.2.4 basisvaardigheden toepassen die noodzakelijk zijn voor de bereiding van een maaltijd

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. voedingsmiddelen beoordelen, herkennen en voorbereiden bij de bereiding van gerechten en maaltijden Trefwoorden o.a.: vers - en geconserveerd voedsel, grondstoffen, ingrediënten	x	x
2. een stapsgewijs geschreven recept volgen een recept volgen	x	x
3. bereidingstechnieken toepassen en de juiste materialen kiezen Trefwoorden o.a.: snijden, wassen, koken, bakken, braden	x	x

P/ZW/1.2.5 materiaal en apparatuur hanteren bij de bereiding van gerechten in de privéhuishouding

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. voor de werkzaamheden geschikte apparatuur- en gereedschap kiezen en gebruiken Trefwoorden o.a.: gebruiksaanwijzing lezen, veiligheid	x	x

P/ZW/1.2.6 gerechten presenteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. gerechten garneren en serveren	x	x
2. tafel dekken	x	x
Trefwoorden o.a.: eenvoudige etiquetteleer, verzorgd presenteren		

P/ZW/1.2.7 schoonmaken en opruimen van de gebruikte materialen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. de afwas doen	x	x
2. materialen, apparatuur en werkplek na gebruik schoonmaken	x	x
Trefwoorden o.a.: milieubewust, hygiëne		

P/ZW/1.3 informatie geven over een gezonde leefstijl

De kandidaat kan	BB	KB
1. uitleggen welke aspecten van invloed zijn op gezondheid (fysiek, psychisch en sociaal)	x	x
2. een relatie leggen tussen leefstijl (voedingspatroon, hygiëne) en gezondheid	x	
3. informatie geven over de invloed van leefstijl (voedingspatroon, bewegingspatroon en hygiëne) op gezondheid		x
4. informatie geven over genotmiddelen	x	x
5. de invloed van media op leefstijl beschrijven en herkennen	x	x

Uitwerking P/ZW/1.3

P/ZW/1.3.1 uitleggen welke aspecten van invloed zijn op gezondheid (fysiek, psychisch en sociaal)

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. factoren benoemen die fysieke, psychische en sociale gezondheid bevorderen of belemmeren Trefwoorden o.a.: media, cultuur, erfelijkheid, (sociale) omgeving en sociale druk, bewegen en welbevinden	x	x
2. de wederzijdse beïnvloeding van gezondheid en welvaart begrijpen en toelichten de wederzijdse beïnvloeding van gezondheid en welvaart benoemen en uitleggen Trefwoorden o.a.: inspanning en ontspanning, stress, welvaart, welzijn	x	x

P/ZW/1.3.2 relatie leggen tussen leefstijl (voedingspatroon, hygiëne) en gezondheid

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. kenmerken van een verantwoord voedingsgedrag noemen rekening houdend met leeftijd, leefstijl en gezondheid Trefwoorden o.a.: light producten, energie dranken, biologische producten, voedingssupplementen	x	
2. het begrip welvaartsziekten toelichten Trefwoorden o.a.: diabetes type2, hart en vaatziekten, obesitas	x	
3. uitleggen hoe je door slechte hygiëne de gezondheid kan schaden	x	
4. uitleggen welke invloed leefstijl heeft op gezondheid Trefwoorden o.a.: bewegen, soa, bmi, voedingsgewoonte	x	

P/ZW/1.3.3 informatie geven over de invloed van leefstijl (voedingspatroon, bewegingspatroon en hygiëne) op gezondheid

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. kenmerken van een verantwoord voedingsgedrag noemen rekening houdend met leeftijd, leefstijl en gezondheid		x
2. de invloed van voedingsgedrag op gezondheid omschrijven Trefwoorden o.a.: light producten, energie dranken, eetstoornissen, diabetes, welvaartsziekten		x
3. uitleggen hoe energieverbruik afhangt van diverse factoren zoals leeftijd, activiteit en omgevingstemperatuur		x
4. het belang van bewegen voor de gezondheid uitleggen		x
5. voorbeelden van seksueel overdraagbare aandoeningen noemen en de invloed van leefstijl en hygiëne uitleggen		x

P/ZW/1.3.4 informatie geven over genotmiddelen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. gevolgen van het gebruik van genotmiddelen beschrijven	x	x
2. invloed van genotmiddelen op het dagelijks leven noemen	x	x
3. benoemen wat de kenmerken van verslaving zijn uitleggen wat de kenmerken van verslaving zijn	x	x
Trefwoorden o.a.: soft- en hard drugs, wetgeving, fysiek, psychisch en sociaal, alcohol		

P/ZW/1.3.5 de invloed van media op leefstijl beschrijven en herkennen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. benoemen hoe verschillende media gebruikt worden om doelgroepen te bereiken	x	x
2. voor- en nadelen van verschillende soorten media benoemen	x	x
3. de invloed van reclame en sociale media herkennen	x	x

2 Profieldeel Mens en omgeving

Taak:

representatief optreden en helpen een verzorgde, schone en veilige leef- en werkomgeving te creëren

P/ZW/2.1 kan schoonmaken en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren

De kandidaat kan	BB	KB
1. werkvolgorde en planning maken voor de uit te voeren werkzaamheden		x
2. voorschriften op het terrein van onderhoud en schoonmaak lezen en interpreteren	x	x
3. schoonmaakmiddelen, -apparatuur en -materialen kiezen, gebruiken en onderhouden	x	x
4. werkzaamheden uitvoeren volgens plan	x	x
5. gebruikte materialen schoonmaken, onderhouden en opruimen	x	x

Uitwerking P/ZW/2.1

P/ZW/2.1.1 werkvolgorde en planning maken voor de uit te voeren werkzaamheden

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. verschillende onderhouds- en schoonmaakwerkzaamheden plannen Trefwoorden o.a.: onderhoudsvoorschriften, schoonmaakregels		x

P/ZW/2.1.2 voorschriften op het terrein van onderhoud en schoonmaak lezen en interpreteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. voorschriften betreffende onderhoud en schoonmaak uitleggen Trefwoord o.a.: onderhoudsetiketten	x	x
2. pictogrammen en symbolen herkennen en toepassen Trefwoorden o.a.: niet mengen, giftig, bijtend, schadelijk, irriterend, licht ontvlambaar, oxiderend, milieugevaarlijk, veiligheid	x	x

P/ZW/2.1.3 schoonmaakmiddelen, -apparatuur en -materialen kiezen, gebruiken en onderhouden

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. de passende schoonmaakmethode kiezen	x	x
2. een schoonmaakmiddel kiezen dat geschikt is voor ontkalken, ontvetten of desinfecteren Trefwoorden o.a.: dosering, milieubewust, pictogram	x	x
3. het materiaal van vloeren, muren en meubels herkennen en daarbij passende schoonmaakmiddel, materialen en apparatuur kiezen en gebruiken Trefwoorden o.a.: dosering, milieubewust	x	x

P/ZW/2.1.4 werkzaamheden uitvoeren volgens plan

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. volgens de schoonmaakregels de werkzaamheden uitvoeren Trefwoorden o.a.: schoonmaakfrequentie, schoonmaakplan, ergonomie, milieubewust, veiligheid, routing	x	x
2. werkzaamheden met de passende schoonmaakmiddelen, materialen en apparatuur uitvoeren Trefwoorden o.a.: schoonmaakfrequentie, schoonmaakplan, ergonomie, milieubewust, veiligheid, routing, schoonmaakregels	x	x

P/ZW/2.1.5 gebruikte materialen schoonmaken, onderhouden en opruimen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. schoonmaken, onderhouden en opruimen van de gebruikte materialen, middelen en apparatuur Trefwoorden o.a.: voorraadbeheer, hygiëne	x	x

P/ZW/2.2 textiel verzorgen

De kandidaat kan	BB	KB
1. etiketten lezen en interpreteren	x	x
2. was sorteren	x	x
3. een wasbehandeling uitvoeren	x	x
4. de was strijken, vouwen en opbergen	x	x

Uitwerking P/ZW/2.2

P/ZW/2.2.1 etiketten lezen en interpreteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. samenstellingsetiketten en behandelsetiketten lezen en toepassen	x	
samenstellingsetiketten en behandelsetiketten uitleggen		x
Trefwoorden o.a.: wassymbool en pictogram		

P/ZW/2.2.2 was sorteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. wasgoed sorteren en voorbereiden op wasbehandeling	x	x
Trefwoorden o.a.: wasvoorschrift, zakken leeg, ritsen dicht		

P/ZW/2.2.3 wasbehandeling uitvoeren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. apparatuur voor wasbehandeling bedienen	x	x
2. producten voor wasbehandeling kiezen, doseren en gebruiken	x	x
3. een handwas doen	x	x
4. wasgoed laten drogen	x	x
Trefwoorden o.a.: milieu- en energiebewust, waterhardheid		

P/ZW/2.2.4 de was strijken, vouwen en opbergen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. strijkapparatuur kennen en gebruiken	x	x
2. de was verwerken, controleren en opbergen	x	x
3. eventuele gebreken opmerken en doorgeven	x	x
Trefwoorden o.a.: knoopje mist, naadje los		

P/ZW/2.3 baliewerkzaamheden verrichten

De kandidaat kan	BB	KB
1. zich representatief opstellen	x	x
2. de ander ontvangen en begroeten	x	x
3. een informatief en zakelijk gesprek voeren	x	x
4. taalgebruik afstemmen op de ander met name woordkeuze, wijze van spreken en stemgebruik.	x	x
5. een telefoonnotitie aannemen en doorgeven	x	x
6. een telefonische afspraak maken	x	x
7. schriftelijk rapporteren	x	x
8. afscheid nemen	x	x

Uitwerking P/ZW/2.3

P/ZW/2.3.1 zich representatief opstellen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. het belang van een goed verzorgd uiterlijk en een goede lichaamshygiëne in dienstverlenende beroepen uitleggen en dit in de praktijk toepassen	x	x

P/ZW/2.3.2 de ander ontvangen en begroeten

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. op correcte wijze personen te woord staan	x	x
2. initiatief nemen tot het leggen van contact	x	x
Trefwoorden o.a.: redenen van het bezoek achterhalen		

P/ZW/2.3.3 een informatief en zakelijk gesprek voeren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. basisvaardigheden gesprekstechnieken toepassen	x	x
Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag		
2. informatie samenvatten aan het einde van een (telefoon)gesprek	x	x

P/ZW/2.3.4 taalgebruik afstemmen op de ander met name woordkeuze, wijze van spreken en stemgebruik

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. basisvaardigheden gesprekstechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag	x	x
2. rekening houden met de doelgroep met betrekking tot taalgebruik	x	x

P/ZW/2.3.5 een telefoonnotitie aannemen en doorgeven

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. de relevante en doeltreffende informatie vermelden op de notitie en doorgeven	x	x

P/ZW/2.3.6 een telefonische afspraak maken

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. gesprekstechnieken hanteren Trefwoorden o.a.: samenvatten, doorvragen	x	x

P/ZW/2.3.7 schriftelijk rapporteren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. verschillende vormen van zakelijk rapporteren toepassen Trefwoorden o.a.: e-mail, brief, (elektronisch) formulier, tekstverwerking, notitie maken, (digitale) agenda	x	x
2. het verschil tussen objectieve en subjectieve informatie aangeven	x	x

P/ZW/2.3.8 afscheid nemen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. op gepaste wijze afscheid nemen	x	x
2. correcte omgangsvormen hanteren	x	x
Trefwoorden o.a.: verbaal en non verbaal gedrag		

P/ZW/2.4 informatie geven over aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw die toegankelijkheid en veiligheid bevorderen

De kandidaat kan	BB	KB
1. informatie geven over veelvoorkomende aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom gebouw	x	x
2. systemen van ICT en (zorg)technologie herkennen en leert ermee omgaan		x

Uitwerking P/ZW/2.4

P/ZW/2.4.1 informatie geven over veelvoorkomende aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom gebouw

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. voorbeelden geven van hulpmiddelen en aanpassingen die in en rondom het gebouw aanwezig kunnen zijn gerelateerd aan de zorgvrager en doelgroep	x	
informatie geven over de hulpmiddelen en aanpassingen die in en rondom het gebouw aanwezig zijn gerelateerd aan de zorgvrager en doelgroep		x
Trefwoorden o.a.: Arbo, ergonomie, veiligheid zoals kinderhekje, rubberen tegels, handgrepen, toilet met steun aan de muur		

P/ZW/2.4.2 systemen van ICT en (zorg)technologie herkennen en leert ermee omgaan

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. het begrip zorgtechnologie uitleggen		x
2. voorbeelden noemen van technologische ontwikkelingen in de gezondheidszorg		x
3. de gevolgen van technologische ontwikkelingen in de gezondheidszorg aangeven		x
Trefwoorden o.a.: elektronische dossiers, zorgrobotica, e-health: zorg op afstand via ICT, domotica		

P/ZW/2.5 voorstellen doen voor het aankleden en inrichten van een fysieke ruimte waarbij het welbevinden van de ander voorop staat

De kandidaat kan	BB	KB
1. wensen van de ander(en) inventariseren	x	x
2. een schets maken voor de aankleding en de inrichting van een ruimte	x	x

Uitwerking P/ZW/2.5

P/ZW/2.5.1 wensen van de ander(en) inventariseren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. basisvaardigheden communicatietechnieken beheersen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag	x	x
2. inventariseren voor welke doelgroep en functie de ruimte wordt gebruikt. Trefwoorden o.a.: kinderopvang, ziekenkamer, recreatie ruimte	x	x

P/ZW/2.5.2 een schets maken voor de aankleding en de inrichting van een ruimte

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB
1. een schets maken voor een logische inrichting van de ruimte Trefwoorden o.a.: veiligheid, plattegrond lezen, looplijnen	x	x
2. aangeven hoe de ruimte passend aangekleed kan worden voor de doelgroep Trefwoorden o.a.: decoratie en materialen gebruik, seizoenen	x	x

3 Profiel Mens en activiteit

Taak:

activiteiten organiseren en begeleiden met als doel de ander te activeren.

P/ZW/3.1 een eenvoudige activiteit voor een individu en groep voorbereiden

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. wensen en behoeften achterhalen	x	x	x
2. activiteiten kiezen die passen bij het doel en de doelgroep	x	x	x
3. informatie zoeken en geven over (re)creatieve activiteiten	x	x	x
4. een draaiboek maken voor een activiteit		x	x

Uitwerking P/ZW/3.1

P/ZW/3.1.1 wensen en behoeften achterhalen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. de mogelijkheden, beperkingen, interesse en belevingswereld van diverse doelgroepen herkennen Trefwoorden o.a.: leeftijdsgroepen*, beperkingen zoals visueel, auditief, fysiek, verstandelijk	x	x	x
2. samenstelling van groepen noemen Trefwoorden o.a.: horizontaal, verticaal, homogeen, heterogeen	x	x	x
3. basisvaardigheden communicatietechniek-toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non-verbaal gedrag, (ped)agogisch handelen	x	x	x

P/ZW/3.1.2 activiteiten kiezen die passen bij het doel en de doelgroep

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. het doel van de activiteit aangeven	x	x	x
2. activiteit kiezen die aansluit bij het individu en de doelgroep Trefwoorden o.a.: spel- en bewegingsvormen, creatieve activiteiten, eenvoudige kookactiviteiten	x	x	x

*Leeftijdsgroepen:

0 – 2 jaar Baby en dreumes

2 – 4 jaar Peuter

4 – 6 jaar Kleuter

6 – 12 jaar Schoolkind

12 – 18 jaar Tiener

18 – 60 jaar Volwassene

60 en ouder Oudere

P/ZW/3.1.3 informatie zoeken en geven over (re)creatieve activiteiten

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. met instructie informatie opzoeken en geven over (re)creatieve activiteiten gericht op de doelgroep informatie opzoeken en geven over (re)creatieve activiteiten gericht op de doelgroep Trefwoorden o.a.: (digitale) bronnen gebruiken, (digitale)presentatie, flyer, power-point	x	x	x

P/ZW/3.1.4 een draaiboek maken voor een activiteit

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. met behulp van een tekstverwerkingsprogramma een draaiboek maken Trefwoorden o.a.: tijdsplanning, materialen, begeleiders, hulpmiddelen, vervoer reserveringen, logistiek voorbereiden		x	x

P/ZW/3.2 een eenvoudige activiteit met een individu en groep uitvoeren

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. motiveren tot deelname aan een activiteit	x	x	x
2. stimuleren tot zelf doen of meedoen	x	x	x
3. op gestructureerde en consequente wijze iets voordoen en uitleggen	x	x	x
4. aanwijzingen geven	x	x	x

Uitwerking P/ZW/3.2

P/ZW/3.2.1 motiveren tot deelname aan een activiteit

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. deelnemers enthousiasmeren Trefwoorden o.a.: mensen uitnodigen	x	x	x
2. begrip tonen voor gevoelens en wensen van de deelnemer Trefwoorden o.a.: empathie	x	x	x

P/ZW/3.2.2 stimuleren tot zelf doen of meedoen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. deelnemers geruststellen en aanmoedigen	x	x	x
2. de lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkeling van verschillende doelgroepen herkennen Trefwoorden o.a.: leeftijdsgroepen*,(ped)agogisch handelen	x	x	x

P/ZW/3.2.3 op gestructureerde en consequente wijze iets voordoen en uitleggen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. volgens een gegeven stappenplan werken volgens zelf uitgewerkt stappenplan werken aan een activiteit	x		x
2. instructie en taalgebruik aanpassen aan doelgroep	x	x	x
Trefwoorden o.a.: spel- en bewegingsvormen, creatieve activiteiten, eenvoudige kookactiviteiten			

P/ZW/3.2.4 aanwijzingen geven

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. toezien of een handeling op de juiste wijze wordt (na)gedaan en daarop feedback geven	x	x	x
Trefwoorden o.a.: observeren van individu en groep			

P/ZW/3.3 een eenvoudige activiteit met een individu en groep afsluiten

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. een activiteit afronden	x	x	x
2. materialen en hulpmiddelen opruimen	x	x	x
3. een activiteit met deelnemers en medewerkers evalueren	x	x	x

Uitwerking P/ZW/3.3

P/ZW/3.3.1 activiteit afronden

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. de deelnemers attent maken op de afsluiting van de activiteit	x	x	x

P/ZW/3.3.2 materialen en hulpmiddelen opruimen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. zorgvuldig materialen opruimen en deelnemers bij het opruimen betrekken	x	x	x

P/ZW/3.3.3 een activiteit met deelnemers en medewerkers evalueren

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. nabespreken en beoordelen van een activiteit	x		
2. een activiteit evalueren en daarop reflecteren		x	x
Trefwoorden o.a.: subjectief en objectief, zakelijk rapporteren, feedback			

4 Profieldeel Mens en zorg

Taak:
 ondersteunen bij het zorg verlenen aan de ander.

P/ZW/4.1 ondersteunen bij de persoonlijke verzorging

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. de hulpbehoefte achterhalen		x	x
2. begrip tonen voor gevoelens en wensen van de ander	x	x	x
3. verzorgende activiteiten uitvoeren en daarbij rekening houden met de privacy van de ander	x	x	x
4. stimuleren tot zelfredzaamheid	x	x	x

Uitwerking P/ZW/4.1

P/ZW/4.1.1 de hulpbehoefte achterhalen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. bij de persoonlijke verzorging inventariseren wat de zorgvrager zelf kan en wat er aan hulpmiddelen gebruikt wordt Trefwoorden o.a.: (elektronisch)zorgdossier, doelgroepen		x	x
2. basisvaardigheden communicatietechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non-verbaal gedrag		x	x

P/ZW/4.1.2 begrip tonen voor gevoelens en wensen van de ander

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. inspelen op de wensen en behoefte van de zorgvrager Trefwoorden o.a.: empathie, privacy, respect, met eigen emoties en die van anderen omgaan	x	x	x

P/ZW/4.1.3 verzorgende activiteiten uitvoeren en daarbij rekening houden met de privacy van de ander

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. helpen bij persoonlijke verzorging en hierbij rekening houden met privacy aspecten Trefwoorden: het verzorgen van handen en gezicht, eten en drinken geven, aan- en uitkleden, luier verwisselen, zorghandelingen aan de ander mededelen	x	x	x
2. helpen bij goede mondverzorging Trefwoorden o.a.: kennis van mondverzorging, melkgebit, blijvend gebit, kunstgebit	x	x	x

P/ZW/4.1.4 stimuleren tot zelfredzaamheid

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. het belang van zelfzorg en zelfredzaamheid van de zorgvrager uitleggen	x	x	x
2. informatie geven over hulpmiddelen uit de thuiszorgwinkel	x	x	x
3. ADL toepassingsmogelijkheden uitleggen		x	x
Trefwoorden o.a.: domotica, robotica, ADL hulpmiddelen			

P/ZW/4.2 ondersteunen bij het bewegen

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. de hulpbehoefte achterhalen		x	x
2. begrip tonen voor gevoelens en wensen van de zorgvrager	x	x	x
3. ondersteunen bij til- en verplaatsingstechnieken	x	x	x

Uitwerking P/ZW/4.2

P/ZW/4.2.1 de hulpbehoefte achterhalen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. achterhalen wat de zorgvrager zelf kan met betrekking tot persoonlijke mobiliteit en welke hulpmiddelen hierbij nodig zijn		x	x
Trefwoorden o.a.: (elektronisch)zorgdossier			
2. basisvaardigheden communicatietechnieken toepassen		x	x
Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non-verbaal gedrag			

P/ZW/4.2.2 begrip tonen voor gevoelens en wensen van de zorgvrager

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. met eigen emoties en die van anderen omgaan	x	x	x
2. basisvaardigheden communicatietechnieken toepassen	x	x	x
Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non-verbaal gedrag			

P/ZW/4.2.3 ondersteunen bij til- en verplaatsingstechnieken zoals in en uit de stoel, rollator en buggy gebruik

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. ondersteunen bij til- en verplaatsingstechnieken Trefwoorden o.a.: in/uit stoel of bed, rollator, buggy, rolstoel, ergonomie	x	x	x
2. basisvaardigheden communicatietechnieken toepassen Trefwoorden o.a.: omgangsvormen, taalgebruik, open en gesloten vragen, verbaal en non verbaal gedrag, zorghandelingen aan de ander mededelen	x	x	x

P/ZW/4.3 eenvoudige EHBO technieken toepassen

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. een inschatting maken van de ernst van de verwonding en het eigen handelen daar op aanpassen met name zelf handelen of hulp zoeken	x	x	x
2. handelen bij lichte verwondingen, letsel aan het bewegingsapparaat, verslikken en stikken, bloedneus, splinter	x	x	x

Uitwerking P/ZW/4.3

P/ZW/4.3.1 inschatting maken van de ernst van de verwonding en het eigen handelen daar op aanpassen met name zelf handelen of hulp zoeken

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. basisregels EHBO kennen en toepassen	x	x	x

P/ZW/4.3.2 handelen bij lichte verwondingen, letsel aan het bewegingsapparaat, verslikken en stikken, bloedneus, splinter

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. veel voorkomende letsels herkennen en daarbij handelen	x	x	x
2. eenvoudige EHBO-technieken toepassen met de inhoud van de verbanddoos Trefwoorden o.a.: verbandtechnieken en verbandmiddelen: snelverband, ideaalzwachtel, mitella, vingerverband, (wond)drukverband, desinfectiemiddelen, koelmiddelen	x	x	x

P/ZW/4.4 ondersteunen bij vaak voorkomende ziekteverschijnselen

De kandidaat kan	BB	KB	GL
1. een inschatting maken van de ernst van de ziekte en het eigen handelen daar op aanpassen	x	x	x
2. toezien op medicijngebruik	x	x	x
3. handelingen uitvoeren volgens voorschrift arts en recept	x	x	x

Uitwerking P/ZW/4.4

P/ZW/4.4.1 een inschatting maken van de ernst van de ziekte en het eigen handelen daar op aanpassen

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. kernbegrippen rond (het ontstaan van) ziekten omschrijven Trefwoorden o.a.: diagnose, besmetting, infectie, symptomen, incubatie, immuniteit, ziektekiemen, medicatie	x	x	x
2. de verschijnselen van vaak voorkomende ziekten benoemen de verschijnselen van vaak voorkomende ziekten benoemen en in grote lijnen toelichten waaruit de behandeling bestaat Trefwoorden o.a.: kinder-, welvaarts- en ouderdomsziekten, griep, voedselvergiftiging, kanker, longaandoeningen	x	x	x

P/ZW/4.4.2 toezien op medicijngebruik

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. benoemen waarvoor en op welke wijze vrij verkrijgbare medicijnen en supplementen worden gebruikt Trefwoorden o.a.: pijnstillers, medicijnen bij verkoudheid en griep, diarree, oorpijn, hoofdpijn toedieningsvormen, vitamines en mineralen	x	x	x

P/ZW/4.4.3 handelingen uitvoeren volgens voorschrift arts of recept

In dit verband kan de kandidaat	BB	KB	GL
1. op basis van het etiket uitleggen aan de ander hoe het voorgeschreven medicijn kan worden gebruikt Trefwoorden o.a.: antibiotica, houdbaarheid van medicijnen, bewaren, toedieningsvormen	x	x	x
2. de bijsluiter bij vrij verkrijgbare medicijnen uitleggen aan de ander en aangeven hoe het medicijn en supplement kunnen worden gebruikt Trefwoorden o.a.: houdbaarheid van medicijnen, bewaren, toedieningsvormen, medicijnverstrekking	x	x	x

